

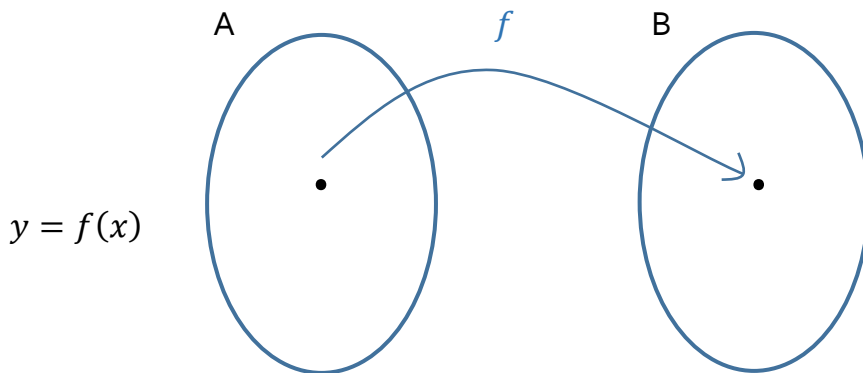
6.1 ΗΕΝΔΙΑΤΗΣ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ

Βασικές έννοιες και ορισμοί

Έστω A και B δύο μη κενά σύνολα. Τι ονομάζουμε συνάρτηση από το σύνολο A στο σύνολο B ;

Συνάρτηση από ένα σύνολο A σε ένα σύνολο B λέγεται μια διαδικασία (κανόνας) με την οποία κάθε στοιχείο του συνόλου A αντιστοιχίζεται σε ένα ακριβώς στοιχείο του συνόλου B .

- ▶ Οι συναρτήσεις παριστάνονται συνήθως με μικρά γράμματα του λατινικού αλφαβήτου f, g, h κ.λπ.
- ▶ Έστω ότι έχουμε μια συνάρτηση f από το σύνολο A στο σύνολο B . Τότε:

- Το σύνολο A λέγεται **πεδίο ορισμού** ή σύνολο ορισμού της f
- Αν με τη συνάρτηση f το $x \in A$ αντιστοιχίζεται στο $y \in B$, τότε γράφουμε:
$$y = f(x)$$

και διαβάζουμε « y ίσον f του x »
- Το y ή αλλιώς το $f(x)$ λέγεται **τιμή της f στο x** ή **τύπος της συνάρτησης f**
- Το x , που παριστάνει οποιοδήποτε στοιχείο του A , ονομάζεται **ανεξάρτητη μεταβλητή**, ενώ το y , που παριστάνει την τιμή της συνάρτησης στο x , ονομάζεται **εξαρτημένη μεταβλητή**.
- Η παραπάνω συνάρτηση συμβολίζεται ως εξής:
$$f: A \rightarrow B$$
- Το σύνολο που έχει ως στοιχεία του τις τιμές της f για όλα τα $x \in A$, λέγεται **σύνολο τιμών** της f και συμβολίζεται με $f(A)$.
Ισχύει $f(A) \subseteq B$.

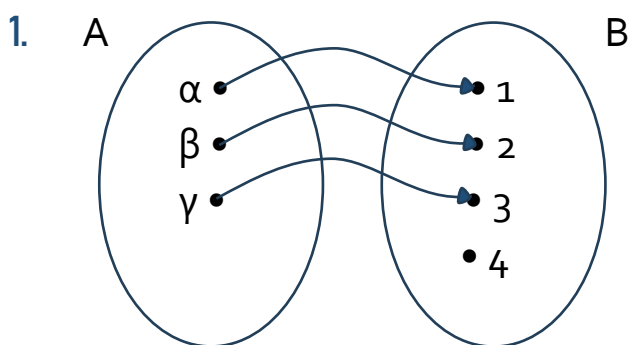
Βελοδιάγραμμα

Μια συνάρτηση από ένα σύνολο A σε ένα σύνολο B μπορεί να παρασταθεί με τη βοήθεια ενός βελοδιαγράμματος, στο οποίο **κάθε στοιχείο του συνόλου A** αντιστοιχίζεται με ένα βέλος σε **ένα μόνο στοιχείο του συνόλου B** .

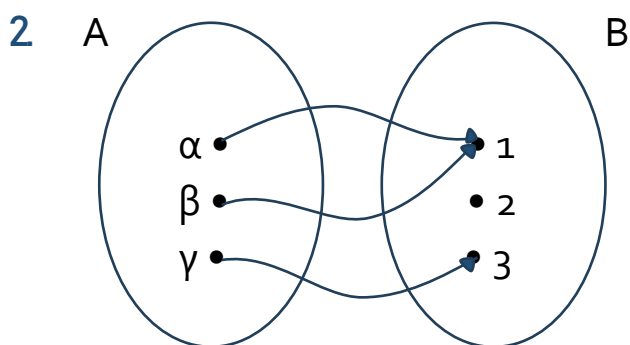
Σύμφωνα με τα παραπάνω, για να παριστάνει συνάρτηση ένα βελοδιάγραμμα πρέπει:

- όλα τα στοιχεία του A να αντιστοιχίζονται σε στοιχεία του B (όχι αναγκαστικά σε όλα τα στοιχεία του B),
- να μην υπάρχει στοιχείο του A που να αντιστοιχίζεται σε δύο ή περισσότερα στοιχεία του B .

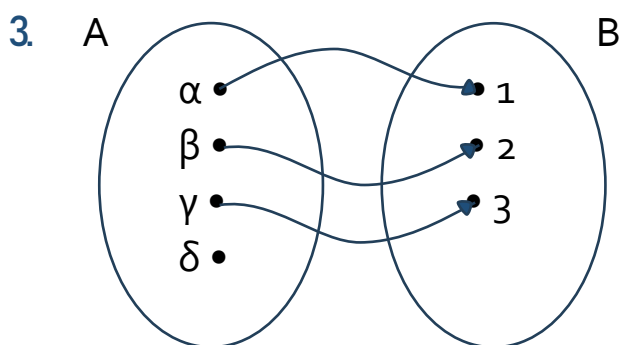
Παραδείγματα

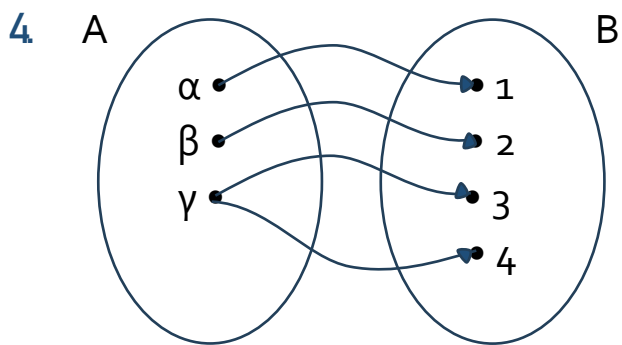
Το βελοδιάγραμμα παριστάνει συνάρτηση, αφού κάθε στοιχείο του συνόλου A αντιστοιχίζεται σε ένα ακριβώς στοιχείο του συνόλου B . Παρατηρούμε ότι στο στοιχείο $4 \in B$ δεν αντιστοιχίζεται κάποιο στοιχείο του A , αλλά αυτό δεν είναι υποχρεωτικό να συμβαίνει.

Ομοίως, αυτό το βελοδιάγραμμα παριστάνει συνάρτηση. Δεν υπάρχει πρόβλημα που τα στοιχεία α και β του συνόλου A αντιστοιχίζονται στο ίδιο στοιχείο του συνόλου B .

Το βελοδιάγραμμα αυτό δεν παριστάνει συνάρτηση, αφού το στοιχείο $\delta \in A$ δεν αντιστοιχίζεται σε κανένα στοιχείο του συνόλου B .

Το βελοδιάγραμμα δεν παριστάνει συνάρτηση, αφού το στοιχείο $\gamma \in A$ αντιστοιχίζεται σε δύο στοιχεία του συνόλου B.

Περιορισμοί – πεδία ορισμού

Συνάρτηση	Περιορισμός
$f(x) = \frac{B(x)}{A(x)}$	$A(x) \neq 0$
$f(x) = \sqrt[n]{A(x)}$	$A(x) \geq 0$
$f(x) = \frac{B(x)}{\sqrt[n]{A(x)}}$	$A(x) > 0$
$f(x) = \frac{K(x)}{A(x)} + \frac{\Lambda(x)}{B(x)}$	$A(x) \neq 0$ και $B(x) \neq 0$
$f(x) = \sqrt[n]{A(x)} + \sqrt[n]{B(x)}$	$A(x) \geq 0$ και $B(x) \geq 0$
$f(x) = \sqrt[n]{A(x)} + \frac{\Gamma(x)}{B(x)}$	$A(x) \geq 0$ και $B(x) \neq 0$